

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η ΔΕΚΑ ΝΕΡΑΪΔΕΣ

"Ηταν κάποτε ένας μεγάλος ἄρχοντας, ποὺ ζήσειρε πολὺ ρέος. Είχε δύως μά κύρη ώμοσφη σαν τὸν ἥλιο και δυσερή σαν τὸ τριαντάφυλλο, ποὺ δύος ὃ κόσμος είχε νὰ κάμη μὲ τὴν ζάφη και τὴν καλοκαῖνη της.

Ο ἄρχοντας τὴν λάτρευε.

Κι' επεδὴ φοβόταν, μήρ τοῦ ἀρωστήσῃ, δὲν τὴν ἄφενε νὰ πιάψῃ τίποτα μὲ τὰ ζέωντα της. "Εταὶ συνείθιστο στὴν ὄντηρια, δῶτος δῆλα τὰ κορίτσια τῶν πλωνών.

"Ἡ κόρη δύο και μεγάλωνε, τόσο ἔλαμπε κι' ἡ ώμοσφη της. "Οταν ἦταν δεκαρχόντιον, δέν εἶχε ἀλλη ώμοσφέτεον στὸν κόσμο. Μά κι' ἡ καρδιά της ἦταν τόσο καλή, τόσο ἀγαθή, ποὺ ἄρχοντας νὰ φοβᾶται ὅ πατεράς της, μήρ ἐξεμετάλλευθη κανέτης τὴν καλοσύνη της, τὴν ζευγάλδην και τὴν παραπλανέψη. Πολλοὶ ἐπιγένειοι ἤσαν στὸν τόπο τους και ἡ ώμοσφη της και ἡ προΐκα της μποροῦσαν νὰ τοὺς βάλουν σὲ πειρασμό. Για νὰ τὴν γητεύοντας λοιπόν, ὁ ἄρχοντας φοράντος νὰ τῆς φορῇ αὐτὸς ήταν γαμοπό και τῆς διάλεξες ὁ ἰδιος τὸ παιδί ἐνός πρόγκιπα, φίλον τὸν πατῆρα.

Οἱ γάμοι ἔγιναν μὲ χαρὰ και ταβατούσια, μὲ γλέντια και μεγαλοπρέπεια.

"Ἡ Νεδέλκα—Νεδέλκα τὴν ἐλέγανε—λάτρευε τὸν συζυγό της. Κι' δῖαν ἦδη ἡ στιγμὴ ἡ ἀφίση τὸν πατέρα της, αὐτὸς τὴν ἀγάκαλ ασε, τὴν φίλην και τῆς είπε :

— Νεδέλκα μου, ἡ εὐτυχία σου μ' ἀγαγάζει νὰ ο' ἀριών ρὲ φύγης ἀπὸ κοτά μου. Ήγήναν στὸ καλὸ παιδί μου. Κι' ἔκει στὰ ζένα ποὺ δύα πάς, φύλαξε ὅλη τὴν παλῆ ἀγάπη, ποὺ είχε στὴν καφιδιά σου, για τὸν πατέρα σου, ποὺ δὲν ἔχει ἀλλη, στὸν κύνιο ἀπὸ σένα.

Καὶ στὸν γαμπτό του είπε :

— Νὰ προσέξῃς τὸ κορίτσιο ποὺ σοῦ ἐμπιστεύουμα. Νὰ τὴν φυλάξῃς όλης δύο κυνόντων ποὺ τὴν ἀπειλοῦντε. Σχένγον δύι και ἔνα λουλούδι ἀν κόψη ἀκόμα, μπορεῖ νὰ πληρώσῃ τὸ χερό της και νὰ τῆς γείνη μάτι πληρή μεγάλη. "Ω, τελικάς την, δῶτος οὐση τὴν δίνο.

"Ἔτοι ἔφυγαν και πήγαν στὸ καλό.

"Ἡ Νεδέλκα στὸ γάμο της φορῆσε δύι ζητοῦντος ἡ καρδιά της. "Ηταν εὐτυχισμένη.

Ο ἄνδρας της περιοδοῦ τὸν πατέρα της; οτιή ἀγάπη και ἡ περιοδοῦση γ' αὐτοῖς. Στοιχοὶ ἀπὸ ἑπτάτετες και ἀπὸ ἑπτάτετες, δὲν τὴν ἔφυγαν νὰ κινηθῆ δύοτον.

Και θάμενε ἐτελῆς ἀκάρτη, ἀν ὁ ἄρχοντας της δὲν τὴν πανακόλουθον άπλετον και κανένα περίπτωτο μέσα στοὺς ἀνθρωπίνους κάηπον.

Δέρ πλέοντας πολὺς και ἡ Νεδέλκα ἄρχιος νὰ στερωθεῖται.

"Ἄτοινα, ἀνορεξιά, χλωμάδα και μελαγχολία τὴν βασάνιζεν. Μιὰ δύναμια μεγάλη τὴν είχε καταβάλει και δὲν μποροῦσε οὔτε νὰ κανηθῆ. Τῆς πήγαν τοὺς κατιντέρους γιατρούς τῆς χώρας. Μά τοῦ κάκου...

πτῶση τοῦ Μεσολογγίου, τὰ οιρατέματα τοῦ Ἰμπραΐμ ἐπομοκαζατοῦσαν τὴν Πελοπόννησο και μελετοῦσαν νὰ κάνονταν ἀπόφασι στην "Υδρα. Τότε οἱ ποικιλούματα τῶν γυναικῶν θέλησαν νὰ οωθῶνται φεργούτσες, ὁ φόρος διδόθη στὸν λαό και γρήγορα μαζεύτηκε Συνέλευσας στὴν θέση. Συντάλια γὰρ νὰ οκεφθῇ μὲ τὸ τοῦτο ἥταν ἔφεργαν ἀπὸ τὴν "Υδρα. Στὴ Συνέλευσας και τὸ Λάζαρο. "Ηούε, τοῦ είσταν νὰ μελημῷ πρώτος, ἀλλ' αὐτὸς οιπούσε, μέχος δύον ἡ φυγὴ ἀπὲ φασόλην. "Τότε μίλησε και είπε :

— Καλὸς σας κατενόδιο ἀδέρφει! Εἴγουμα νὰ εὐτυχήστε στὰ ξέρα γόματα, και καλὴ ἀνάμνησον στὸντον ἡ στὸν ἡ ἀλλοι κόσμο. "Εγώ, η οἰκογένειά μου, οἱ οιγγενεῖς μου, οἱ πλοιάροι μου και οἰκογένεινες τῶν πλοιάρων μου δὲν ἔχουν σκοπό νὰ μεταποτίσουμεν. Θὰ μείνουμε και ἐν ἀγάρκη θὰ σκοτωθοῦμεν ἰδὼ διοὶ για τὴν "Υδρα μας!...

Τὰ λόγια αὐτὰ ἥλεκτρισαν μορομας τὰ πλήθη και κωνάγες ἀντίκηθησαν :

— Κανεῖς δὲν θὰ φύγῃ!...

— Εδῶ δὲν μείνουμε δῦοι!...

Και ποράγματα ἔμεναν δῦοι στὸν τόπο τους, η "Υδρα θεώθηκε και μαζὶ τους δῆλη ἡ Ελλάς.

Στήν "Υδρα τὸν ἐπεοκέφθηκαν δι Κυβερνήτης Καλοδιότιας, η "Αιριπολίσια και δύοτερες φρούρες δι Βασιλέως "Οθων. Στὴν τελευταῖα ἐπόκεψη τοῦ Βασιλέως, η γυναικα τοῦ Λαζάρου στενοχωροῦσαν τὸν ἄδρο της νὰ μείνηται στὸν "Οθωνα ζητώντας σταδίο για τους γυνούς τουν. 'Αλλ' ἔκεινος ἔλεγε :

— Δέν τοῦ μιλῶ για προσωπικὸ ζήτημα. Δέν χαλῶ τὸ δικό μου στάδιο, για τὸ στάδιο τῶν παιδιῶν μου.

Κατά τὸ 1839 ἀρρώστος φρασιά, ἀλλ' θωάδη. 'Αλλά κατά τὸ 1849 δταν ἡ ἀρρώστος της δυσσυγίας τὸν ξανάπιασε, ηταν ἀδυνατούμενος, φρασατήκες τρία γρόντα ἀκόμη και πεθάνει στὶς 6 Τούλιον 1852.

"Ο ναναρχος η. Παῦλος Κουντουριώτης, Πρεδρός τῆς Ἐλληνικῆς Δημοκρατίας, εἶνε ἔγραφος τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Λαζάρου Κουντουριώτη.

"Ἐφτασε τέλος κι' ὁ πατέρας της. Τὸ κορίτσιο δὲν πήγαινε στὸ καλλιτερο. Οὔτε ἡ ἐπιστήμη τῶν καλλίτεων γιατρῶν τῆς γῆς, οὔτε ἡ λιτερατοῦ τοῦ πατέρα της, οὔτε ἡ λύπη και ἡ θυσίας τοῦ ἀγαπημένου της, μπόρεσαν νὲ σταματήσουν τὸ μαρασμό της.

"Ένας γέρων-τουράνος ποὺ ἦταν ἔσπει κοτά, ἐμαθε τὴν παράξενη ἀρρώστησα τῆς ἀρρώστοις της, και ἔτρεσε νὰ πῆ στὸν πολύκηπα, δὲν ἔκει σὲ μά βαθειά στριλά, μένε μά γονη μάρισσα, ποὺ γατούνει ὅλες τὶς ἀρρώστησες και τοὺς πόνους, δῆλες τὶς πληρῆς και τοὺς καθημόν.

"Ο πολύκηπας, ἀπὸ τὴν ἀπελπία του δέταζε νὰ τοῦ ἐπομάσσον τὸ καλλίτερο του ἀλόρο, καβαλίτεψε, πήρε μαζὶ τοῦ και τὸν ψεύτορο βοσκό, και φθάσανε στὸ μέρος τῆς μάρισσας. "Ήταν ἓνα σπήλαιο κατασκοτενο. Τηγει είσοδο τοῦ τόνι ςκυραρά μάρισσας, ποὺ είχαν κονιματοῦσε, ἀρκονδούριας, πονηρά, ἀγρια κλαύονται και τραφακερά ἀγάθια.

Βαθειά μέσα στὸ σπήλαιο ἔσπει μάρισσα μεγάλη, ποὺ δὲν λάμψι της φώτισε δύοια, κονιάκια, κονικούραξες ποὺ είχαν κονιματοῦσεν ἔκει μέσα, γάτες και γελούντες ποὺ αγαδεύονταν σαν σιγά—σιγά, σᾶν κονιασμένες.

"Άλλοιμονο μάρισσα!... τῆς φώτας σὲ ὁ πολύκηπας. Γιάτρεψε τὴν γυναίκα μου, τὴν κυρία τῆς καρδιᾶς μου, τῆς καρδιᾶς μου τὴν βασιλίσσα, τὴν ἀράρητη μέσην και τὴν ἐλπίδα μου, και σδον δύνο τὴ μωσή ἀπὸ τὴ πειρούσα μου.

"Η μάρισσα ἔταν ἔσπει ριλόγονται και τρομερή!... Επειτα γένειας σπήλαιος πήγαν στὸ παλάτι. Κύτταξε καλὰ τὰ μάτια τῆς πριγκηπούσας, ἔξπεισε τὰ ζέωντα της, και τὴν ωρήτηρος κατίωντα μεταξιά.

"Η μάρισσα βήηκε, τοὺς εποδέξτηκε γελαστή—γελαστή και τοὺς είπε :

— Νά ἔκει μέσα είνε δῆλες μαζί. "Οκες!... Κ' δέκα. Τώρα, οἵμως, ἀρχόντισσά μου, νὰ προσέξῃς μήρ γελάσης, και τ' ἀπονόης κατά τὸ μῆσον πῶ.

Τὴν ἀλλή μέρα εἶπαντας στὴν πριγκηπό της. "Επειτα πήρε τὰ δάγκυλα τῆς πριγκηπέσσας και ἀρχίστηκε σὲ βάζη, δύοις εἶχε, ἀπὸ μά νεργάδια σὲ κάθε δάγκυλο της. Σὲ κάθε νεργάδα ποὺ φέρανταν μονομορφίες και κάτιο λόρια μαρικά, και ἔσπει μὲ τὰ γένια της παρτικαλά σημεῖα.

"Τώρα λοιπόν, ἀρχόντισσά μου, της είπε τελεύτωντας, πήγαντας αὐλά πρώσεις νὰ ἀγίνηται τὰ δάγκυλά του, ποὺ τὰ είχε παραμελήσει.

"Τώρα λοιπόν, θεώθηκε της πριγκηπός της, πήγαντας αὐλά πρώσεις νὰ ἀγίνηται τὰ δάγκυλά του, ποὺ τὰ είχε παραμελήσει της...

"Τρόμαξε η πριγκηπίσσα και μόδις γένιος στ' ἀρχοτικό της, σητούσε τούσαν να κάνει τὰ δάγκυλα της.

Στήν ἀρχή ἔπιασε τὰ χρέμα τὸν ἀλόγον... "Επειτα πήρε τὸ καμουφούσιον και μαστίγωσε τὸ ἀλόγο... Καὶ σιν ἐφτασαν στὸ παλάτι ἀρχίστηκε νὰ μαδαίνη τὰλι τὸ μονοκά της δογμά, ποὺ τὰ είχε προσεμέλεισε.

"Αμα κονιαζόταντας ἀπὸ τὴν μονοκά κατέβαινε και ἔσπει τὸν λοικόνδια. "Επειτα τὰ ἔκανε μποντέατας και τὰ μόδιας στὸ δλοντ. Στὸ τέλος είλε στὶ πεύ πολὺ θά κανιόντονταν τὰ δάγκυλα της, ἀν πειρούσταν μοραζὴ τὸ πευμόδιον της.

"Υστορε ἀρχος νὰ κερτάγη. Κέρτισε τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἀστρα, τὴ γῆ μὲ τὰ λοικόνδια!... 'Αλλά δὲν τῆς ἔφθαναν αὐτά. "Αρχισε νὰ συνηγοῖζε μόρη της, τὰ δωμάτια τοῦ παλατιοῦ της. Τὲ μόραιο ποὺ ἦται τώρα τὸ παλάτι της...

Μὰ δο δούλευε, τόσο πειρούστερο τὰ δάγκυλα ημέλειν τὰ κινηθόντε. Ηγήναντας και ἔβλεπε πεντά τοὺς ἀρρώστους και τὸ βοηθόντονταν. "Ετρεζες ἀπὸ μέσα ἀπό τὸ χρυσάρι και τὸ δάκημη σ' ἐλευθερούντες... "Η ἀδάποτη ατηγή κινητούς ζαράδωσε τὰ ώδατα χρώματα στὴν πριγκηπίσσα, γέμισε πάλι τὸ σῶμα της ἱγεία και ζαράφεσε στὸν εὐτυχισμένο πρίγκηπα τὴ γαρὰ και τὴν εὐτυχία, για νὰ αἰληθῆ ὁ ἔρως του για τὴν ἀγαπημένη του...

Και ἡ δέκα νεργάδης δουλεύειν δουλεύειν αἰκονάστες, στολίζειν τὸ σπίτι, πλούμιζειν τὰ ἐργάζεινα, γύρναν τὴ μονοκάζη· δῶλων τὰς πριγκηπίσσας, κάνανταν ν' αἰδεύθουντας τὰ λοικόνδια, ἀγακουφίζαντας τοὺς ἀρρώστους, ἔλευσαν τοὺς πρωτελλιας τὴν ώμοσφη και τὴν εὐτυχία της ζητώντας.

"Ησαν ἡ δέκα νεργάδης, ποὺ τὶς ἔκει κατένανταν την γυναίκα στὰ γέραια της, δῶλά δὲν τὶς καταλαβαίνει.... "Η νεργάδης τῆς νοικουντρωσύνης!...

Μετάφρ. Σ.

* * *

• Ελθὲ ψυχή, και ἀγωμεν ώς τ' οὐρανοῦ [τὸ δομά...

— Δεσμώτις είνε η ψυχή και φιλακή τὸ [σῶμα.

Σ. Βεσιλειάδης

